

Füzesabony Város Településfejlesztési Konceptiója

ITS 2014 Konzorcium:

Tervező, Építő és Kereskedelmi Kft

PÁLYÁZZON, NYERJEN, FEJLŐDJÖN VELÜNK!

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Regionális
Fejlesztési Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Külzetlap

BELÜGYMINISZTERIUM

Füzesabony Város Településfejlesztési Konceptiója

2015. év

Készítették az „ITS 2014 Konzorcium” tagjai:

ÉARFÜ Észak-Alföldi Regionális Fejlesztési Ügynökség
Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság

Berki Judit

ügyvezető

ART VITAL Tervező, Építő és Kereskedelmi Korlátolt
Felelősségű Társaság

Végh József

ügyvezető

OPUS TEAM Üzleti Tanácsadó Korlátolt Felelősségű Társaság

Virágh Péter

ügyvezető

Aláírólap

Régiós koordinátor:

Dr. habil. Mező Ferenc

Megyei koordinátor:

Végh József

*okleveles építésmérnök, városépítési és
városgazdasági szakmérnök
É/1 15-0124; TT 15-0124*

Felelős tervező:

Labbancz András

*okleveles településmérnök
TT 15-0378*

Településtervező:

Klein György

*okleveles építésmérnök
É/05-0070; TT 05-0070*

Energiaközmű szakági tervező:

Fekete András

*okleveles gépészmérnök
TE 15-0378 Településtervezési energia-közmű szakértő*

Közlekedésági szakági tervező:

Márkus György

*okleveles építőmérnök
TV-KÉ-VZ-T/05-0461*

Víziközmű szakági tervező:

Gellén László

*üzemmérnök
VZ-TEL - Települési víziközmű tervezése, TV -
Településtervezési vízközmű szakterület, VZ-TER -
Területi vízgazdálkodási építmények tervezése*

Környezetvédelmi szakági tervező:

Bánfi Gábor

*Környezetvédelmi szakági tervező
SZKV-hu/09-1129; SZKV-le/091129; SZKV-vf/09-1129;
SZKV-zr/09-1129*

Zöldfelületi és tájrendezési szakági tervező:

Krajnyák Nóra

*okleveles tájépítésmérnök
K 01-5241, TK 01-5241*

Régészeti szakértő:

Dr. Bálint Marianna

régészeti szakértő

Műemléki szakértő:

Szilágyi-Fekete Anikó

műemléki szakértő

Társadalompolitikai szakértő:

Dr. Kovács Krisztina

Társadalompolitikai szakértő

Gazdasági Szakértő:

Nagy Zoltán

gazdasági szakértő

Anti-szegregációs szakértő:

Lakatos Izabella

anti-szegregációs szakértő

Közreműködők:

Dr. Antal Zsuzsanna

Varga-Fehér Csilla

Nagy Csaba
*Füzesabony Város
polgármestere*

Szűcs Norbert
települési koordinátor

TARTALOMJEGYZÉK

BEVEZETÉS.....	6
1. JÖVŐKÉP.....	7
1.1. A település jövőképe a társadalmi, gazdasági, táji, természeti és épített környezetre vonatkozóan.....	8
1.2. Város esetében a város jövőképe a térségi szerepére vonatkozóan.....	8
1.3. A településfejlesztési elvek rögzítése.....	9
2. CÉLOK.....	12
2.1. A település átfogó fejlesztését szolgáló célok meghatározása.....	15
2.2. Részcélok és a beavatkozások területei egységeinek meghatározása.....	18
2.2.1. A jövőkép, a településfejlesztési elvek, az átfogó cél és a részcélok kapcsolata.....	22
2.2.2. A fejlesztési célok értelmezése az egyes településrészekre.....	23
3. KIINDULÓ ADATOK A TOVÁBBI TERVEZÉSI FELADATOKHOZ.....	25
3.1. A stratégiához és a településrendezési eszközök készítéséhez szükséges társadalmi, gazdasági és környezeti adatok meghatározása.....	25
3.2. A meghatározott területigényes elemek alapján, javaslat a műszaki infrastruktúra fő elemeinek térbeli rendjére és a terület-felhasználásra irányuló településszerkezeti változtatásokra.....	32
3.3. Az örökségi értékek és a védettség bemutatása, javaslatok az örökség védelmére és az örökségi érték alapú, fenntartható fejlesztésére.....	34
4. HA STRATÉGIA NEM KÉSZÜL, A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI ÉS AZOK NYOMON KÖVETÉSE.....	38
ÁBRÁK ÉS TÁBLÁZATOK JEGYZÉKE.....	39
Ábrajegyzék.....	39
Táblázatjegyzék.....	39

BEVEZETÉS

Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény értelmében a településfejlesztési koncepció a település környezeti, társadalmi, gazdasági adottságaira alapozó, a település egészére készített, a változások irányait és a fejlesztési célokat hosszútávra – azaz 10 évet meghaladó időtávon – meghatározó dokumentum, amely rendszerbe foglalja az önkormányzat településfejlesztési szándékait, ennek keretében a területi adottságok és összefüggések figyelembevételével meghatározza a település jövőképét, javaslatot tesz a helyi környezet, társadalom, gazdaság és az infrastruktúra átfogó fejlesztésére, a műszaki, az intézményi, valamint a táji, természeti és ökológiai adottságok fenntartható hasznosítására.

A településfejlesztési koncepció tartalmi elemeit *a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről* szóló 314/2012. (XI. 8.) kormányrendelet 2. számú melléklete határozza meg.

A településfejlesztési koncepciót a településszerkezeti tervvel összhangban, a területfejlesztési koncepciók és programok, a szakpolitikai és területi koncepciók és programok, valamint a területrendezési tervek figyelembevételével szükséges elkészíteni.

1. JÖVŐKÉP

A Jövőkép a stratégiai tervezési folyamat első lépéseként körvonalazza azt az állapotot, ahova Füzesabony adott időpontra, az elkövetkező 15 év múlva, azaz 2030-ra el szeretne jutni, a belső adottságaival a becsülhető külső trendekkel, és a jelen ismereteink szerint reálisnak, megvalósíthatónak látszó tudatos beavatkozásokkal, fejlesztésekkel kalkulálva.

Ennek a célállapothoz vezető útnak a meghatározását szolgálja Füzesabony Város Településfejlesztési Koncepciója. A 2030-ra kitekintő jövőkép egyrészt a megalapozó vizsgálatban feltárt eddigi társadalmi-gazdasági és területi folyamatok kedvező és hosszabb távon előnyös irányainak megtartására, ahol lehet, azok felerősítésére, másrészt a jó gyakorlatokat a helyi viszonyokhoz igazító megoldásokra épül.

A következőkben Füzesabony település 2030-ra elképzelt célállapotának felvázolása és szöveges kifejtése történik meg.

FÜZESABONY JÖVŐKÉPE, 2030:

**2030-ra Füzesabony egy attraktív, jó életminőséget
és magas színvonalú szolgáltatásokat biztosító,
népességmegtartó település,
mely térségi szerepkörét mind eredményesebben betölti,
a nagyobb térség gazdasági vérkeringésébe hatékonyan bekapcsolódik
és vonzó gazdasági környezetet biztosít.**

1.1. A település jövőképe a társadalmi, gazdasági, táji, természeti és épített környezetére vonatkozóan

2030-ra Füzesabonyban a természetes szaporodás és a vándorlási egyenleg is kedvezően alakul, mindkettő pozitív, ezáltal a település demográfiai tekintetben is fejlődő, népességmegtartó képessége folyamatosan javul. A lakónépesség korcsoportok szerinti összetétele igen kedvező, a fiatalok családalapítási hajlandósága az országos átlagnál magasabb, mert a településen egzisztenciális biztonságban élhetnek, jövőjük biztosított. Füzesabony képzett, dolgozó, sikeres, megbecsült, a város jövőjéért tenni akaró polgárok közössége. A lakosság egészségi állapota, testi és lelki kiegyensúlyozottsága jó, melyhez a szociális és az egészségügyi ellátó rendszer magas színvonala, a kiváló lakóközösség és a széles körű, településen belüli rekreációs lehetőségek nagyban hozzájárulnak. A városban gyarapodik a tudástőke, a gyermekeket magas színvonalú, minőségi és kiváló infrastruktúrával rendelkező oktatási-nevelési intézményekben fejlesztik.

Füzesabony erős és egyben kiegyensúlyozott gazdasággal rendelkezik, amely harmonikusan illeszkedik a település, valamint a térség adottságaihoz, és ki is használja az azokban rejlő potenciált, nyitott a hazai, illetve nemzetközi trendek pozitív hatásainak befogadására, és képes alkalmazkodni azokhoz, elérhetőségét és működési környezetét tekintve vonzó színtere a befektetéseknek, a helyi munkavállalók számára képes munkalehetőséget és tisztességes megélhetést lehetővé tevő jövedelmet biztosítani.

Annak ellenére, hogy a 2007-2013-as időszakra vonatkozó településfejlesztést szolgáló dokumentumok megállapították, hogy Füzesabonyban a városközpontként funkcionáló településrész gyakorlatilag hiányzik és a városkép nem vonzó, jelenleg még nem történt előrelépés a probléma rendezésében. A jövőképben megfogalmazott attraktív városkép megteremtéséhez számos fejlesztés megvalósítása, köztük komplex városrehabilitáció végrehajtása szükséges, ami magában foglalja a táji adottságok figyelembe vételét és ésszerű kihasználást, a természeti és épített környezet elemeinek megújítását, megőrzését, fenntartható hasznosítását. Mindezek eredményeként Füzesabony járásszékhely városként olyan vonzó életteret, környezetet biztosít, mely jelenlegi lakosait megelégedésben helyben tartja, leendő lakosait pedig idevonzza.

1.2. Város esetében a város jövőképe a térségi szerepére vonatkozóan

Füzesabony mind gazdasági, mind közigazgatási szempontból meghatározó szereplőjévé válik közvetlen földrajzi környezetének: egy olyan várossá, amely nem csak a helyi lakosok, társadalmi és gazdasági szervezetek, hanem a környező települések, valamint a szomszédos megyeszékhely lakói és vállalkozásai szemében is értéket képvisel kiegyensúlyozott és folyamatosan fejlődő társadalmi, illetve gazdasági rendszere miatt.

Füzesabony Város Településfejlesztési Koncepciója

A településen jelen van a járásközpont szerepköréből fakadó valamennyi igazgatási funkció, amelyek elérhetőségével, működési környezetével, valamint minőségével az illetékességi területeken minden érintett elégedett, és amelyeket a helyi és térségi igényeket kielégítő szolgáltatások, vállalkozási tevékenységek egészítenek ki.

A város gazdasági jelentősége és kapcsolatai a közigazgatási határokon túlmutatnak, a vállalkozási tevékenységek szervesen illeszkednek Heves megye, az Észak-magyarországi régió és az ország gazdasági életébe, a közlekedés-földrajzi elhelyezkedésből adódó előnyök maximálisan kihasználásra kerülnek, és az ebből eredő kedvező hatások a környező településekre is áttérjednek.

Füzesabony a járási és egyéb jellegű településközi együttműködések fő kezdeményezője, motorja, részvétele természetes az összefogást igénylő kezdeményezések felvázolása, megvalósítása, illetve működtetése során, képviselőinek véleményét igénylik, és szívesen fogadják – legyen szó a társadalmat, a gazdasági életet, a közlekedést, a kultúrát, a sportot, a természeti vagy épített környezetet érintő kérdésekről.

1.3. A településfejlesztési elvek rögzítése

Füzesabony hosszútávú fejlesztéséhez kapcsolódóan horizontális településfejlesztési elvek kerültek meghatározásra. Ezek olyan területeket érintenek, amelyekhez konkrét célértékek, illetve célállapot nem került meghatározásra, figyelembe vételük a fejlesztési időszak minden egyes támogató eszközében (azaz minden intézkedés során) mégis elengedhetetlen Füzesabony 2030-ra meghatározott célrendszerének teljesüléséhez.

Füzesabonyban a településfejlesztés horizontális elvei a **fenntarthatóság, esélyegyenlőség** biztosítása és az **együttműködések**.

Horizontális elv 1 FENNTARTHATÓSÁG

A fejlesztési beavatkozások esetében a fenntarthatóságot nem csak általában, globálisan kell értelmezni, hanem az egyes társadalmi, gazdasági, környezeti alrendszerek alkotta területi rendszerek összefüggésében is. A fenntartható fejlődés olyan fejlődés ugyanis, amely kielégíti a jelen szükségleteit anélkül, hogy veszélyeztetné a jövő nemzedékek esélyét arra, hogy ők is kielégíthessék szükségleteiket. A fenntartható fejlődés így a folytonos szociális jólét elérését és biztosítását jelenti anélkül, hogy a természet értékeit annak ökológiai eltartó képességét meghaladó módon vennénk igénybe. A fenntarthatóság elvének érvényesítésével a környezetre gyakorolt hatások, a környezetterhelés olyan mértékű igénybevételét és korlátozását kell elérni, hogy ne haladjuk meg a környezeti rendszerek terhelhetőségét, ne károsítsuk a természetes ökoszisztémák önszabályozó képességét. A természeti tőkét a természeti erőforrások értékének megőrzése mellett használjuk a

Füzesabony Város Településfejlesztési Koncepciója

gazdasági növekedés feltételeinek előteremtéséhez egy igazságosabb tér- és fogyasztási struktúra kialakítása mellett.

Füzesabony hosszú távú településfejlesztési célkitűzéseinek elérése érdekében a gazdasági növekedés, a társadalmi kohézió és a környezet védelmének összehangolása alapvetően fontos feladat, ezért a fejlesztések irányát úgy kell meghatározni, hogy azok ne veszélyeztessék a környezet minőségét és biztosítsák az erőforrások fenntartható használatát. A környezet és fejlődés ügyének összekapcsolásával biztosítható a szociális jólét, a jövő generációk igényeinek kielégítése és természeti, társadalmi és kulturális értékeink megőrzése.

Horizontális elv 2
ESÉLYEGYENLŐSÉG

Füzesabony elkötelezett az esélyegyenlőség és az egyenlő bánásmód elvének biztosítása mellett. Nem csak a megvalósítás, hanem már a tervezés időszakában is fokozott figyelmet kell kapnia az esélyegyenlőségnek, a tervezés és előkészületek során is bevonásra kell kerülniük az adott célcsoportoknak.

A nők gazdasági, társadalmi tevékenységekben való részvételi esélyeit a férfiakéhoz hasonlóan minden esetben biztosítani kell. Az esélyegyenlőség biztosítása révén azonban nemcsak nemi, hanem faji és etnikai hovatartozás, életkor, fogyatékoság, vallási meggyőződés, stb. alapján se érjen senkit hátrányos megkülönböztetés a településen. A közszolgáltatások mindenki számára egyenlően és magas színvonalon elérhetőek legyenek. Az akadálymentes környezet kialakítása kiemelten fontos, hiszen ezáltal az épületben nyújtott szolgáltatások, itt lévő munkahelyek önállóan, külső segítség és korlátozás nélkül, biztonságosan, kényelmesen és integráltan vehetők igénybe mindenki számára. Az információs technológiák esetén ugyanúgy értelmezhető az akadálymentesség fogalma, mint bármely más technológia esetében. Az elektronikus akadálymentesítés mellett ide tartozik a többi infokommunikációs akadálymentesítés is: a jeltolmács alkalmazása, a jól hallható vagy könnyen látható feliratozás, jelzés, és bármilyen más fogyatékosbarát, és igényeikre válaszoló kommunikációs intézkedés. Az informatikai szoftverek, a honlapok fejlesztése esetében is biztosítani kell a kommunikációs akadálymentességet.

Horizontális elv 3
EGYÜTTMŰKÖDÉSEK

Füzesabonyban az együttműködések hiánya alapvető probléma, mely áthatja a közszolgáltatások szervezését éppúgy, mint a gazdaság- és városfejlesztési tevékenységeket, és megnyilvánul települési társadalmi szempontból egyaránt. Az együttműködések ugyanakkor kölcsönös segítséggel

Füzesabony Város Településfejlesztési Koncepciója

megvalósuló közös fellépést és közös munkálkodást jelentenek adott célok elérésére, a települési érdekek érvényesítésére, feladatok elvégzésére. Az egyes települési szereplők közötti kooperáció, és a település külső együttműködései így nagymértékben hozzájárulnak Füzesabony 2030-ra meghatározott jövőképeinek, célrendszerének teljesüléséhez, hatásuk a település életének minden szintjén igen jelentős. Éppen ezért az együttműködések figyelembe vétele, ösztönzése és támogatása, a fejlesztési időszak valamennyi támogató eszközében, minden intézkedés során elengedhetetlen.

2. CÉLOK

Annak érdekében, hogy a jövőkép eléréséhez kitűzött célok, meghatározott fejlesztési irányok, illetve az ezek eléréséhez megvalósítandó fejlesztések döntő többsége európai uniós forrásokból finanszírozható legyen, szükséges, hogy Füzesabony jövőképének elérését biztosító célok igazodjanak az EU fejlesztési irányaihoz, melyet az EU2020 Stratégia fogalmaz meg. A stratégiából az alábbi 11 tematikus cél került levezetésre, melyek révén 2020-ra Európa innovatív, fenntartható és inkluzív növekedési pályára áll:

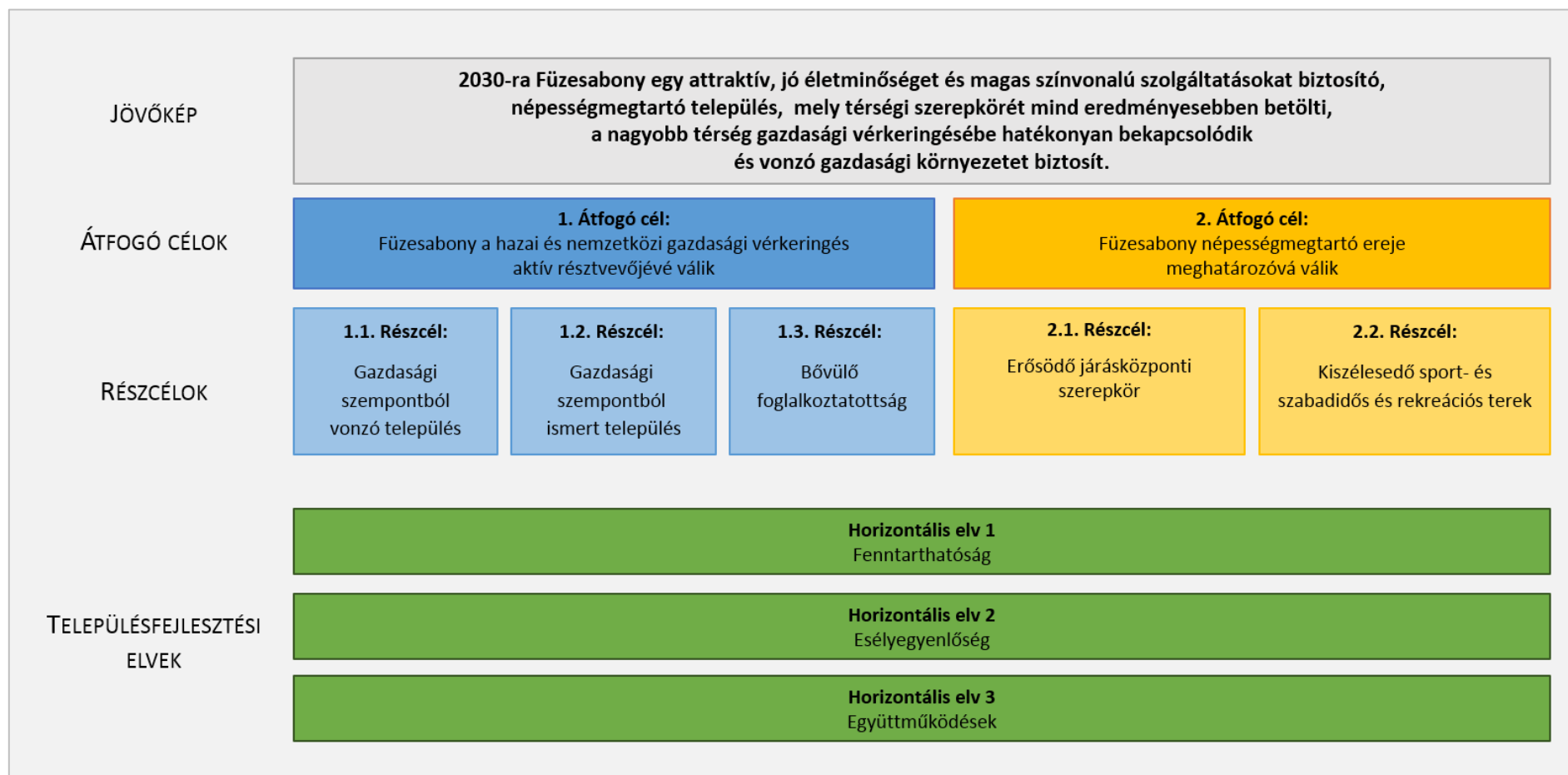
1. A kutatás, a technológiai fejlesztés és az innováció erősítése;
2. Az információs és kommunikációs technológiákhoz való hozzáférés, azok használatának és minőségének javítása;
3. A kis- és középvállalkozások, a mezőgazdasági (az EMVA keretében), a halászati és akvakultúra-ágazat (az ETHA keretében) versenyképességének javítása;
4. Az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaság felé történő elmozdulás támogatása minden ágazatban;
5. Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, a kockázatmegelőzés és –kezelés előmozdítása;
6. A környezetvédelem és az erőforrás-felhasználás hatékonyságának előmozdítása;
7. A fenntartható közlekedés előmozdítása és a szűk keresztmetszetek megszüntetése a főbb hálózati infrastruktúrákban;
8. A fenntartható és minőségi foglalkoztatás, valamint a munkavállalói mobilitás támogatása;
9. A társadalmi együttműködés erősítése és a szegénység, valamint a hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelem;
10. Az oktatásba és a képzésbe, többek között a szakképzésbe történő beruházás a készségek fejlesztése és az egész életen át tartó tanulás érdekében;
11. A hatóságok és az érdekelt felek intézményi kapacitásának javítása és a hatékony közigazgatáshoz történő hozzájárulása.

Füzesabonyban a 2030-ra kitűzött Jövőkép megvalósulását két átfogó cél szolgálja, melyeket részcélok alapoznak meg. A településfejlesztési célok teljes hierarchiáját áthatják a horizontális elvek. A településfejlesztési koncepció célrendszerét a 2.1. *ábra* szemlélteti.

A tematikus koncentráció elvét figyelembe véve a koncepció célrendszere nem illeszkedik mind a 11 célkitűzéshez, vannak olyanok melyek között közvetett kapcsolat áll fenn, és vannak olyanok (például az 1.3. rész cél szoros kapcsolatban áll a 8. tematikus céllal, mely a fenntartható és minőségi foglalkoztatást, valamint a munkavállalói mobilitást hivatott támogatni) amelyekhez hangsúlyosabban illeszkedik. A 2.1. *táblázatban* Füzesabony Településfejlesztési Koncepciója céljainak és az EU 2020 tematikus célkitűzéseinek koherenciája látható.

Füzesabony Város Településfejlesztési Koncepciója

2.1. ábra: A településfejlesztési koncepció célrendszere

Projekt azonosító: ÉMOP-6.2.1/K-13-2014-0002

„Észak-Magyarországi Operatív Program – Fenntartható településfejlesztés a kis- és középvárosokban – Integrált Településfejlesztési Stratégiák kidolgozása”

Európai Unió

Füzesabony Város Településfejlesztési Koncepciója

2.1. táblázat:

Füzesabony Településfejlesztési Koncepciója céljainak és az EU 2020 tematikus célkitűzéseinek koherenciája*

	Az EU 2020 tematikus célkitűzései										
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.
1. Átfogó cél	+	+	+	+		+	+	++	+	+	+
1.1. rész cél			++	+		+		+		+	
1.2. rész cél			+	+		+					
1.3. rész cél			+			+		++	+	+	
2. Átfogó cél		+	+	+	+	+	+	++	++	++	++
2.1. rész cél				+		+			+	++	++
2.2. rész cél				+	+	+					

Forrás: saját szerkesztés

* szoros kapcsolat (++)

* közvetett kapcsolat (+)

Annak érdekében, hogy a település szervesen illeszkedjen a tágabb környezete, térsége által meghatározott fejlődési útvonalba, a település hosszú távú fejlesztési céljainak meghatározásakor messzemenően figyelembe vette a Heves megye területfejlesztési koncepciójának célrendszerét. A kapcsolatot az alábbiakban mutatjuk be:

Füzesabony településfejlesztési koncepciója és a megye területfejlesztési koncepciója közti kapcsolat

Heves megye adottságait alapul véve a következő jövőképet fogalmazta meg területfejlesztési koncepciójában:

„Heves megye a megfelelően képzett és képezhető, egészséges humán tőkére támaszkodó, innováció-orientált, versenyképes és kiszámíthatóan fejlődő gazdaságával, természeti erőforrásainak fenntartható használatával és társadalmi erőforrásainak, közösségeinek folyamatos fejlesztésével, munkahelyek teremtésével és egyre javuló közbiztonságával 2030-ra a nemzetgazdaság fontos szereplőjévé válik.”

Ennek a jövőképnek az elérését megvalósító programot szlogenszerűen az alábbi módon fogalmazták meg: HEVES MEGYE MAGYARORSZÁG HARMONIKUSAN FEJLŐDŐ, ÉLHETŐ MEGYÉJE.

Füzesabony hosszú távú településfejlesztési koncepciója teljes mértékben illeszkedik a megye területfejlesztési koncepciójához, már annak legmagasabb szintjén, a jövőképben is. A település jövőképében éppúgy hangsúlyos elem a kiszámíthatóan fejlődő gazdaság, mint a megyéjében, hiszen azáltal, hogy a település egyre magasabb határfokkal tölti be a térségi szerepkörét, mindinkább bekapcsolódik a tágabb földrajzi környezet, a megye, illetve a térség gazdasági vérkeringésébe és

Füzesabony Város Településfejlesztési Konceptiója

vonzó gazdasági környezetet biztosít, annál inkább hozzájárul ahhoz, hogy Heves megye harmonikusan fejlődjön, kiszámítható gazdasága legyen.

A jövőképpen mutatott azonos irányon túlmenően **a megye mindhárom átfogó céljának megvalósításához hozzájárul a település hosszú távú fejlesztési célrendszere.** Azáltal, hogy Füzesabony a hazai és nemzetközi gazdasági vérkeringés aktív résztvevőjévé kíván válni, hozzájárul ahhoz, hogy a megyében foglalkoztatás-intenzív gazdaság épülhessen ki, rész céljain keresztül pedig tovább erősíti ezt a markáns kapcsolódást. A második és harmadik átfogó célként megfogalmazott „Produktív, képzett, a környezetével harmóniában élni képes megyei társadalom”, illetve a „Magas színvonalú és egymással összhangban lévő épített és természeti környezet” kialakulásához egyértelműen hozzájárul a település 2. átfogó célja. A település által ugyanis, hogy meghatározó jelentőségű népességmegtartó erőt képez, hozzájárul ahhoz, hogy a település és a környezet kapcsolata kiegyensúlyozott legyen, hogy a helyben élők és az ide látogatók is otthonosan érezzék magukat, ahol harmóniában élhetnek környezetükkel és megtalálják számításaikat.

A megye számára megfogalmazott négy stratégiai cél közül a település az alábbi háromhoz is harmonikusan illeszkedik: a „Kitörési pontokra épülő gazdaságfejlesztés”, az „Érték-és egészségtudatos, szolidáris, innovációra nyitott társadalom”, továbbá az „Erős várostérségek, élhető vidék, fenntartható környezet és térszerkezet”. Az illeszkedés nem csupán a település átfogó céljain és rész céljain keresztül valósul meg, hanem mindhárom horizontális elvként választott célon keresztül is. A fenntarthatóság biztosításának elve, a környezetével egyensúlyban élő társadalom iránti igény legerőteljesebben a megye harmadik stratégiai céljához illeszkedik. Az esélyegyenlőségre, az azonos elbánásra irányuló, illetve az együttműködő, befogadó, integráló település megvalósításának horizontális célja pedig nemcsak a korábbiakban jelzett megyei átfogó, hanem stratégiai célokat is messzemenően erősíti.

A fentiek alapján megállapítható, hogy Füzesabony hosszú távú célrendszere messzemenőig az irányban hat, hogy a megye által kitűzött jövőkép megvalósuljon, a megye célrendszerében megfogalmazottakkal szembe menő fejlesztési célt a település koncepciója nem tartalmaz.

2.1. A település átfogó fejlesztését szolgáló célok meghatározása

Amint az korábban már említésre került, Füzesabonyban a 2030-ra kitűzött Jövőkép megvalósulását két átfogó cél szolgálja: Füzesabony a hazai és nemzetközi gazdasági vérkeringés aktív résztvevőjévé válik, népességmegtartó ereje pedig meghatározó lesz.

1. Átfogó cél

FÜZESABONY A HAZAI ÉS NEMZETKÖZI GAZDASÁGI VÉRKERINGÉS AKTÍV RÉSZTVEVŐJÉVÉ VÁLIK

Füzesabony kedvező földrajzi fekvése révén sikeresen használja ki a gazdasági folyamatokban rejlő lehetőségeket. Eredményesen aknázza ki a főközlekedési vonalak és csomóponti jelleg (M3 autópálya, 3-as főút, vasúti csomópont), illetve a megyeszékhely közelségéből fakadó előnyöket, kedvező gazdasági lehetőségeket épít mind a főváros irányába, mind keleti irányba, ugyanakkor csomópont jellege miatt az északra fekvő megyeszékhely tekintetében is kapuvárosi funkciókat tölt be. Hatékonyan járul hozzá ahhoz, hogy a kedvező logisztikai adottságait mind több vállalat ismerje fel, és az addig még kihasználatlan potenciáljaiból is profitálva növeli a város gazdasági vonzerejét.

A település gazdaságának erősítése céljából vonzóvá teszi, illetve azzá fejleszti üzleti környezetét. Nem csupán azon vállalkozásokat és vállalatokat igyekszik megtartani, amelyek már betelepültek a településre, hanem törekszik arra, hogy egyre több gazdasági szereplőt vonzzon be, mely hozzájárul a város gazdasági stabilitása, piaci versenyképessége erősítéséhez. A gazdaságfejlesztési eszközök és támogatáspolitikai lehetőségek tudatos kihasználásával eléri, hogy Füzesabonyt vonzó befektetési célterületnek tekintse mind a hazai, mind a külföldi tőke. A nagyvállalatok mellett a helyi kötődésű kis- és középvállalati szektor is megerősödik, amely egyrészt versenyképes beszállítói hálózatot jelent, másrészt az aktív vállalati együttműködések révén képes gazdasági helyzetét erősíteni, versenyképességét növelni. Mindezek révén hatékonyabb és magasabb hozzáadott értékű termelés alakul ki, ami azt eredményezi, hogy bekapcsolódik a globális termelési rendszerbe, különösen a beszállítói hálózatok révén.

A település gazdasági szereplői működésükkel, tevékenységükkel a gazdasági ágak széles skáláját fedik le és felszívják a település munkaerejét, mely a foglalkoztatottság magas szintjét eredményezi. Településfejlesztési eszközeivel, hatékony együttműködéseivel, a képzési struktúra fejlesztésével a településen működő, illetve oda betelepülni szándékozó gazdasági társaságok igényeihez igazodó képzéseket, illetve szakképzést biztosít. Kihhasználja a megyeszékhelyek közelségét, amely a középfokú és felsőoktatási intézmények képzett munkaerő utánpótlásával, vállalati – oktatási - közintézmények együttműködésével, a közszolgáltatások színvonalának jelentős mértékű fejlődésével további vonzerőt jelentenek a befektetői tőke számára.

A település gazdasági erősödésének indikátorai:

Indikátor neve:	Indikátor típusa:	Indikátor célértéke:
Foglalkoztatási ráta (%)	hatás	növekedés
Vállalkozási aktivitás (db/lakos)	hatás	növekedés

2. Átfogó cél

FÜZESABONY NÉPESSÉGMEGTARTÓ EREJE MEGHATÁROZÓVÁ VÁLIK

Míg korábban Füzesabony népességszáma csökkenő tendenciát mutatott, melyet nem csupán a természetes fogyás, hanem a nagyfokú elvándorlás is eredményezett, 2030-ra ez a tendencia megáll, és a település minden lehetséges eszközzel eléri, hogy ezt a tendenciát megfordítsa és népességnövekedés induljon el a településen. Ehhez az szükséges, hogy a járásszékhely város olyan vonzó életteret, környezetet biztosítson, mely jelenlegi lakosait megelégedésben helyben tartja, leendő lakosait pedig idevonzza.

Ennek megvalósulásához egyrészt elengedhetetlen, hogy vonzó lakókörnyezetet biztosítson lakosai számára, melyben minden korcsoport jól érzi magát, megtalálja a helyét, megtalálja rendezett és biztonságos életterét. A lakókörnyezet rendezett, amely a fiatalok és gyermekes családok számára éppúgy biztonságos, kellő számú és elhelyezkedésű közösségi terek állnak rendelkezésre, szabadidős, szórakozási, kulturális és sportolási helyszínek, lehetőségek biztosítottak, mint ahol az idősebb korosztály szükségleteit is kielégítő tiszta, rendezett zöldfelületek jelenléte jellemző.

Másrészről olyan településsé kíván válni Füzesabony, ahol a saját lakosai, de a járásból érkezők is könnyen elérhető, magas színvonalú közszolgáltatásokat tudnak igénybe venni, ügyintézésük során hatékonyan és eredményesen tudnak eljárni, a nyújtott szolgáltatásokkal az azt igénybe vevők elégedettek. Járásközponti funkcióját sikeresen tölti be, hatékony szolgáltatásokkal látja el igénybe vevőit mind a társadalom, mind a szociális gondoskodás, mind az egészségügy területén. Mind a fiatalok, mind az idősek számára olyan ellátó rendszert és infrastruktúrát épít ki, ahol azok szükségletei magas színvonalon kielégíthetők, legyen az akár családi napközi, akár idősek otthona.

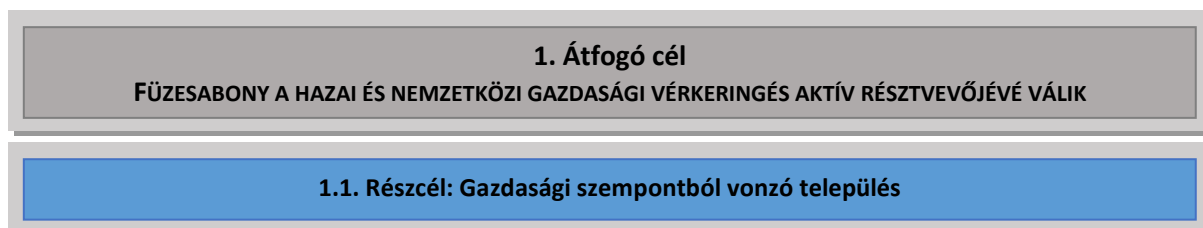
Olyan településsé válik, ahol az emberek szeretnek élni, együttműködő, toleráns közösségek alakulnak ki, ahol az ott élők innovatív ötleteikkel, javaslataikkal együttműködnek, partnerségben segítik a település vezetését, fejlesztését, ahol kellő számú munkahely áll rendelkezésre, és az emberek bizakodva alakítják, tervezik jövőjüket.

A népességmegtartó képesség erősödése szempontjából fontos, hogy a lakosok mennyire elégedettek a közszolgáltatásokkal, az oktatási- nevelési intézmények által nyújtott színvonallal, a települési környezet minőségével, az ügyintézéseik hatékonyságával, melyek indikátorai lehetnek:

Indikátor neve:	Indikátor típusa:	Indikátor célértéke:
Elégedettség a települési környezet minőségével (pontérték (1-10))	hatás	növekedés
Településről elvándorlók száma (fő)	hatás	csökkenés

2.2. Részcélok és a beavatkozások területei egységeinek meghatározása

A 2.1. fejezetben bemutatott átfogó településfejlesztési célokat részcélok alapozzák meg. Füzesabonyban a két átfogó célhoz összesen öt rész cél került meghatározásra, melyek a település gazdasági fejlődését éppúgy célozzák, mint az erősödő járásközponti szerepkörre válást.

A füzesabonyi működő vállalkozások több mint 90%-a 1-9 főt foglalkoztató mikrovállalkozás, amelyek mellett a foglalkoztatási és jövedelemtermelési szempontból jelentősnek mondható működő vállalkozások aránya alacsony, ezért utóbbiak jelenléte és tevékenysége kiemelkedő fontosságú a település gazdaságának életében. Az egyes szektorok gazdasági tevékenységei nem kellő mértékben diverzifikáltak, nincs információ a helyi vállalkozások közötti vertikális és/vagy horizontális együttműködésekről, gazdasági partnerkapcsolatokról, továbbá a vállalkozások beruházási döntéseit befolyásoló tényezők vizsgálatának és értékelésének jelenleg nincsenek hagyományai a településen.

Mindezeket változtatva Füzesabony a közlekedés-földrajzi elhelyezkedéséből fakadó előnyre is építve olyan működési környezetet biztosít a helyi gazdaság már jelenlévő, illetve leendő szereplői számára, amely hozzájárul azok tevékenységének tervezhetőségéhez, kiszámíthatóságához, ezáltal a vállalkozások megerősödéséhez, fejlődéséhez.

A városban kellő számban érhetőek el a betelepülni kívánó vállalkozások, vagy tevékenységüket bővíteni szándékozó helyi vállalkozók fogadására alkalmas gazdasági területek, amelyek mellett a vállalkozási tevékenységet támogató szolgáltatások széles köre is elérhető.

A település gazdasági életét a tudatosság hatja át, a stratégiai tervezéshez hatékony gazdaságfejlesztési eszközök alkalmazása párosul, a vállalkozási tevékenységeket ösztönző döntések szakmaiság jellemezte szervezeti keretek között születnek és valósulnak meg.

A gazdasági szerkezet átalakulásának eredményeként mindhárom szektort (primer-szekunder-tercier) nagyszámú, tőkeerős, fejlődési potenciállal rendelkező vállalkozás jellemzi, Füzesabony ágazati kiszolgáltatottsága megszűnik, erős és egyben kiegyensúlyozott gazdasággal rendelkezik, amely nyitott az új tevékenységek befogadására.

A helyi és térségi munkaerő kínálat a képzési rendszer tagjaival kialakított együttműködéseknek köszönhetően többségében szükség szerint alakítható a befektetői igényeknek megfelelően, illetve kiegészíthető a megyeszékhely, valamint a régióközpont közép- és felsőfokú oktatási intézményei által kibocsátott szakemberekkel.

Füzesabony Város Településfejlesztési Konceptiója

A gazdasági szempontból vonzó település kialakítása érdekében tett lépések hatására kiegyensúlyozotttá válik a primer, a szekunder, illetve a terciér szektor hozzájárulása a füzesabonyi vállalkozások által produkált bruttó hozzáadott érték növekedéséhez.

1. Átfogó cél

FÜZESABONY A HAZAI ÉS NEMZETKÖZI GAZDASÁGI VÉRKERINGÉS AKTÍV RÉSZTVEVŐJÉVÉ VÁLIK

1.2. Részcél: Gazdasági szempontból ismert település

A vállalkozásfejlesztést szolgáló eszközök közül mostanáig csak néhány került alkalmazásra (a helyi iparűzési adó és a munkahelyteremtés vonatkozásában), azonban azok jellege és mértéke vélhetően nem esett egybe a vállalkozások várakozásaival, így hatékonyságuk nem érte el a kívánt szintet, ezért gazdasági szempontból jelentősnek mondható új vállalkozások és/vagy tevékenységek nem jelentek meg Füzesabonyban.

Annak érdekében, hogy Füzesabony képes legyen esélyt teremteni magának a befektetésekért és a népesség megtartásáért – elsősorban a megyeszékhellyel és a régióközponttal szemben – folytatott versenyben, a helyi gazdaság adottságaihoz és lehetőségeihez illeszkedő gazdaságfejlesztési eszközöket szükséges alkalmaznia.

Az eddig alkalmazott gyakorlat felülvizsgálatának következtében a gazdasági élet helyi értékeinek feltárását és összegzését, illetve a befektetői igények felmérését követően folytatott célzott marketing, illetve befektetés-ösztönző tevékenység eredményeként hazai és nemzetközi viszonylatban is ismertté válnak a füzesabonyi vállalkozóbarát működési környezetben rejlő lehetőségek és előnyök, amely eredményeként fokozódik a működő tőke beáramlása, új vállalkozások és új tevékenységek telepednek meg a városban.

Mindezek hatására növekszik a füzesabonyi befektetések összértéke, illetve a város gazdaságának versenyképessége.

1. Átfogó cél

FÜZESABONY A HAZAI ÉS NEMZETKÖZI GAZDASÁGI VÉRKERINGÉS AKTÍV RÉSZTVEVŐJÉVÉ VÁLIK

1.3. Részcél: Bővülő foglalkoztatottság

A munkavállaló korú népesség legnagyobb csoportját az érettséggel, illetve az érettségi nélküli középfokú végzettséggel rendelkezők alkotják, akiknek jelentős része helyben el tud helyezkedni. A

Füzesabony Város Településfejlesztési Konceptiója

Füzesabonyban képzettségüknek megfelelő munkát nem találó felsőfokú végzettséggel rendelkezők, illetve azon középfokú végzettséggel rendelkező lakosok, akik helyben nem találhatnak a jövedelmi elvárásaiknak megfelelő munkalehetőséget, más településeken helyezkednek el.

A nyilvántartott álláskeresők közül a 25 év alatti és a 45 év feletti álláskeresők elhelyezkedési lehetőségei a legrosszabbak, emellett minden második álláskereső átlagosan 180 napnál hosszabb ideje, több mint 10%-a pedig legalább egy éve munkanélküli. A tartósan munka nélkül lévő álláskereső csoportjába elsősorban a legfeljebb általános iskola 8. osztályt végzettek tartoznak, akik jellemzően Füzesabony szegregációval érintett vagy veszélyeztetett településrészein élnek.

A gazdasági diverzifikáció és növekedés eredményeként számos olyan új munkahely jön létre Füzesabonyban, amely megfelel a város munkavállaló körű népessége képzettségének és jövedelmi elvárásainak, továbbá a szakképzettséggel, illetve munkatapasztalattal rendelkező munkavállalókat igénylő, jelenleg üres álláshelyek is betöltésre kerülnek, emellett a hátrányos helyzetű (25 év alatti és a 45 év feletti, illetve szakképzetlen) álláskereső foglalkoztatási lehetőségei is bővülnek.

A munkahely kínálat bővülése révén olyan valós munkaerő-piaci versenyhelyzet jön létre helyben, amely mind a munkavállalók, mind a munkáltatók érdekeit szolgálja, egyik fél sem kerül kiszolgáltatott helyzetbe vagy hátrányba a másik csoporttal szemben, emellett csökken a foglalkoztatott nélküli háztartások száma, amely révén megindul a gazdasági szempontból hátrányos helyzetben lévő csoportok felzárkózása – ezzel esély nyílik egy kiegyensúlyozott társadalmi szerkezet kialakulására.

A foglalkoztatás bővülése az ingázók számának csökkenését, illetve a helyi munkavállaló körű népesség számának betelepülés révén történő növekedését eredményezi, amely hatására a település konstrukciójára kiegyenlítettebb lesz, fiatalosabb korszerkezet jön létre.

A munkaerő-piacon bekövetkező változások hatására Füzesabonyban nő a helyben foglalkoztatott munkaerő aránya, tovább javul a foglalkoztatottsági ráta, és emelkednek a helyben keletkező jövedelmek.

2. Átfogó cél

FÜZESABONY NÉPESSÉGMEGTARTÓ EREJE MEGHATÁROZÓVÁ VÁLIK

2.1. Részcél: Erősödő járásközponti szerepkör

Füzesabony város intézményi ellátottsága kielégítőnek mondható mind alacsony, mind középfokú intézmények vonatkozásában; található a településen bölcsőde, óvoda, általános iskola, gimnázium, polgármesteri hivatal széles körű ügyintézési lehetőségekkel, földhivatal, járásbíróság, orvosi rendelő szakrendelésekkel, fogorvosi ellátás, gyógyszerár, pszichiátriai és szenvedélybetegek otthona. A

Projekt azonosító: ÉMOP-6.2.1/K-13-2014-0002

„Észak-Magyarországi Operatív Program – Fenntartható településfejlesztés a kis- és középvárosokban – Integrált Településfejlesztési Stratégiák kidolgozása”

Európai Unió

Füzesabony Város Településfejlesztési Konceptiója

közszolgáltatásokat nyújtó intézmények működése megfelelő, az egészségügyi ellátás jól szervezett, megfelelő infrastruktúrával rendelkezik, azonban számos közintézmény állapota leromlott, valamint a hiányosságok között kell említenünk az alacsony számú kereskedelmi-szolgáltató egységeket (piac, szálláshely, étterem) is. Nem rendelkezik a település többek között családi napközzel és idősek otthonával sem. A településnek a településszerkezeti hagyományokból kifolyólag nem főtere, hanem inkább főutcája (Rákóczi út) van, ahol a legfontosabb közfunkciókat ellátó intézmények is megtalálhatóak. A település városközpontja – és néhány közintézménye – azonban jelen formájában nem felel meg a modern városi és járásközponti szerepkör követelményeinek.

Éppen ezért 2030-ra Füzesabony olyan járásközponttá kíván válni, mely biztosítani tudja mind a saját lakosai, mind pedig a térségeből, a füzesabonyi járásból érkezők számára a magas színvonalú, megfelelő infrastruktúrával ellátott és mindenki számára egyenlő esélyekkel hozzáférhető közszolgáltatásokat. A Rákóczi Ferenc út széles területeivel, és a meghatározó közfunkciókat is ellátó épületeivel alkalmas egy olyan impozáns városközpont kialakítására, ahol a járművek mellett a gyalogosok is megfelelő minőségű területet kapnának, nemcsak az áthaladásra, hanem akár időtöltésre, rekreációs célokra is. A lakók és a járásközpontból ideérkezők ügyeik intézése során hatékonyan és eredményesen tudnak eljárni. A megfelelő számú és színvonalú kereskedelmi és szolgáltató egységek rendelkezésre állnak, a szociális és egészségügyi ellátó rendszer magas színvonalon működik. A helybéli és a más településről bejáró gyermekek pedig egyaránt jól felszerelt, kiváló infrastruktúrával rendelkező oktatási- nevelési intézményekben vehetik igénybe a nyújtott szolgáltatásokat.

2. Átfogó cél

FÜZESABONY NÉPESSÉGMEGTARTÓ EREJE MEGHATÁROZÓVÁ VÁLIK

2.2. Részcél: Kiszélesedő sport- és szabadidős és rekreációs terek

Füzesabonyban a sport-, szabadidős és kulturális terek állapota és kapacitása jelenleg nem megfelelő, holott a közművelődésnek, sportnak, a szabadidő eltöltésének lehetőségei egyaránt erősítik a lakosok települési identitását. A probléma megoldásával a helyi lakosság kötődése, viszonya a lakóhelyhez, lakóközösséghez javul, ami nagymértékben hozzájárul az egyes településfejlesztési beavatkozások sikeréhez, elfogadottságához.

Az említett hiányosságok megoldására irányuló rész cél azt szolgálja, hogy a városban bővül a tömegsportra alkalmas épületek és terek száma, javulnak a sportolásra alkalmas épületek, helyszínek infrastrukturális feltételei. A helyi közösségi élet meghatározó rendezvényei sajátos, a településre jellemző arculatot kapnak, a programlehetőségek bővülnek. Fejlődnek a települési, és a településen kívüli együttműködések, a testvérvárosi kapcsolatok. A települési identitás kialakításában és erősítésében a civil szervezeteknek is meghatározó szerepe lesz, mivel ezek a helyi lakosok által életre hívott önkéntes szerveződések közösségépítő szerepe jelentős, változatos, a sport, az oktatás,

Füzesabony Város Településfejlesztési Konceptiója

a kultúra, a szociális szolgáltatások terén végzett tevékenységeiken keresztül hatékonyan segítik a közösség legkülönbözőbb igényeinek a kielégítését. Az önkormányzat azonosul a civil szervezetek működési céljaival, melyek településszervező munkája nyomán tovább szépülnek a város közterei és magántulajdonú zöldfelületei is, ezzel javul a helyi lakosság környezettudatossága és a közösségi életnek teret adó, megfelelő zöldfelületek, szabadterei helyszínek állnak rendelkezésre a színes városi élethez. A kiszélesedő sport- és szabadidős és rekreációs terek rész cél mindezek alapján elősegíti Füzesabony népességmegtartó erejének meghatározóvá válását.

2.2.1. A jövőkép, a településfejlesztési elvek, az átfogó cél és a részcélok kapcsolata

Füzesabony gazdasági fejlődését, az erősödő járásközponti szerepkör megvalósulását segítő részcélok egymással szoros kapcsolatban állnak, egymást erősítve járulnak hozzá Füzesabony átfogó településfejlesztési céljainak a megvalósulásához. A jelen dokumentumban, illetve Füzesabony Integrált Településfejlesztési Stratégiája keretében körvonalazott intézkedések tervezése és megvalósítása során kifejezetten fontos ügyelni arra, hogy ezen beavatkozások egymást kiegészítve, a célok mentén kerüljenek megvalósításra. Füzesabony településfejlesztési koncepciójának célrendszerét, a város 2014-2020 közötti időszakra vonatkozó jövőképe, valamint átfogó fejlesztési céljának és részcélpontjainak kapcsolatát a korábban bemutatott 2.1. ábra szemlélteti.

A település földrajzi fekvéséből, közlekedési csomóponti helyzetéből adódóan kedvező gazdasági potenciál összponosul, ennek kiaknázása egyelőre mérsékelt, ugyanakkor komoly lehetőségeket rejt magában. A gazdaságfejlesztés szolgáló részcélok következtében a település jövedelemtermelő és foglalkoztatási pozíciója is erősödik, ennek hatására Füzesabony a hazai és nemzetközi gazdasági vérkeringés meghatározó aktív résztvevőjévé válik. A város a hazai és nemzetközi gazdasági életben betöltött szerepével hozzájárul a gazdaság egészének erősödéséhez, diverzifikációjához.

A vállalkozások tevékenysége számára vonzó feltételeket kínáló üzleti környezet elemeinek kiépítésével elérhető lokális előnyök a vállalkozások versenyképességének fokozódásához járulnak hozzá. Az ösztönző rendszer az eddigi vállalkozások tevékenységeinek és kapacitásainak bővítése mellett új vállalkozások betelepülésére is kedvező hatással van, ennek nyomán nő a foglalkoztatás a járásszékhely településen és térségében. Az önkormányzati és magánberuházások hatására a város gazdasága erősödik, illetve stabilizálódik, így a település dinamikusan növekvő gazdasági pályára áll. Az oktatási-képzési rendszer strukturális átalakításával a képzési lehetőségek összhangba kerülnek a munkaerő-piaci igényekkel, reagálva a hiányszakmákra, illetve a vállalkozások jövőbeli fejlesztéseire, mely a stratégiai szemlélet meghonosításához is hozzájárul.

A színvonalas szolgáltatási struktúra kiépítésével és működési feltételeinek megteremtésével a város a helyi és a járási lakosság számára kedvező, ügyfélbarát környezetet alakít ki, és a település széles szolgáltatási kínálata a vállalkozások tevékenységéhez kapcsolódó háttér biztosításával is hozzájárul a vállalkozások versenyképességének növeléséhez. A tercier szektor mellett a közintézmények és közszolgáltatások a helyi lakosság számára történő biztosításán túl nagyobb térség lakossága számára válnak elérhetővé, így a város térszervező, illetve térségi közigazgatási-központi szerepköre is erősödik, ami hozzájárul a térség és a település népességmegtartó erejének növekedéséhez, hiszen

Füzesabony Város Településfejlesztési Konceptiója

az alapvető ügyek intézése helyben, modern körülmények között megoldható, s nem szükséges távolabbi városba, megyeszékhelyre utazni.

A lakosság igényeinek, szükségleteinek megfelelő körülmények kialakításával növelhető a társadalom jóléte, mely hozzájárul a lakosság elégedettségéhez. A felújított műemlékek a rendezett zöldfelületekkel vonzó, kisvárosi környezetet alkotnak lakosságon kívül a turisták számára is. A szabadidő hasznos eltöltését segíti elő az azoknak helyt adó infrastrukturális elemek kialakítása, illetve programokkal való megtöltése. A rendezett, funkciókban bővelkedő piactér, illetve a sportcsarnok és művelődési ház a társadalmi összefogást is erősíti.

2.2.2. A fejlesztési célok értelmezése az egyes településrészekre

Füzesabony Város Önkormányzata nem tartotta szükségesnek településrészek kijelölését, ezért nem bocsátott a Központi Statisztikai Hivatal részére a településrészek lehatárolásához szükséges adatokat. Az 1861-ben megépült vasútvonal azonban északkelet-délnyugati irányban fizikailag kettéválasztja a települést. Jelenleg az északi és déli városrészek funkciójukat tekintve jellemzően eltérő karakterűek: míg az északi településrész lakófunkciót tölt be, barátságos, csendes, kellemes lakókörnyezet, addig a déli városrész alapvetően városközponti jellegű (2.2. ábra).

2.2. ábra:
A település térképe

Forrás: Füzesabony Város Önkormányzata

Projekt azonosító: ÉMOP-6.2.1/K-13-2014-0002

„Észak-Magyarországi Operatív Program – Fenntartható településfejlesztés a kis- és középvárosokban – Integrált Településfejlesztési Stratégiák kidolgozása”

Európai Unió

Az északi városrész döntően tehát kisvárosias jellegű lakóterület, szabályos, sakktábla-alaprajzú utcahálózattal, családi házas beépítéssel. Ezt szegélyezi az újabban megjelent nagyobb telephellyel rendelkező iparterület. A jövőben fejlesztési potenciált jelent a város közigazgatási területének északi részén, a belterület határán új gazdasági tevékenységek fogadására szolgáló ipari terület kialakítása. Az önkormányzat a vállalkozási tevékenységek fogadásának előkészítése céljából 7 db egyenként 1 hektáros telephely célú, valamint egy ezek elérhetőségét biztosító saját használatú utat alakított ki, amelyek művelés alóli kivonására is sor került. További feladat a gazdasági tevékenységek végzéséhez szükséges közművek elérhetőségének biztosítása, valamint az út megépítése. Az északi településrész lakóterületének problémája, hogy a felszíni vízelvezetés hiányos, a közintézmények és a sportolásra alkalmas épületek, helyszínek állapota leromlott. A fejlesztési célok elsősorban ezen problémák megoldására irányulnak.

A déli városrészen koncentrálódnak a közigazgatási, közlekedési, kereskedelmi, pénzügyi, és közösségi funkciók és itt található a közintézmények jelentős része is. A közúti közlekedés azonban a két városrész között adott esetben csak több km-es kerülővel lehetséges, és jelentős probléma, hogy ez idáig kevés fejlesztés érintette a déli városrészt, az itt található települési városközpont jelen formájában nem felel meg a modern városi és járásközponti szerepkör követelményeinek. A rendelkezésre álló parkolóhelyek száma kevés, elsősorban a közintézmények és szolgáltató egységek környezetében. A belterületi zöldfelületek aránya csekélynek mondható, és a város belterületéről a csapadékvizek befogadóiig történő vízelvezetése sem megoldott mindenütt. További problémát jelentenek még a köztéri tájékoztatás hiányosságai, a piactér és egyéb kereskedelmi egységek, közintézmények leromlott állapota, illetve a vizuális környezeti konfliktusok.

E tényezők indokolják komplex városrehabilitáció végrehajtását, a városközpont területének ártértelezése, hangsúlyos átalakítása a városias életformának és a kedvezőbb megjelenés igényeinek megfelelően, gyalogos területek, terek kialakítása, pihenő és forgalommentes területek kijelölése, egységes építészeti koncepció meghatározása az igényes kisvárosi központ kialakítása érdekében valósul meg. Több fejlesztés egymást erősítő megvalósításával és a településrészek új funkciókkal (gazdasági, közösségi vagy akár városi funkció) történő feltöltésével elérhető a terület fejlődése. Új funkció lehet a déli városrészen - mint közösségi funkció - a szabadidős lehetőségek biztosítása. Az északi és a déli városrész a jövőben is megőrzi eredeti funkcióját, de az új funkciókkal történő megtöltésük nagyban hozzájárul a két településrész közötti együttműködések és kapcsolatok erősítéséhez is.

A településen 3 szegregációval érintett terület található, ebből kettő az északi településrészen. A fejlesztési célok megfogalmazása, majd későbbi megvalósítása során kiemelten ügyelni kell arra, hogy az esélyegyenlőség és az egyenlő bánásmód elve biztosított legyen.

3. KIINDULÓ ADATOK A TOVÁBBI TERVEZÉSI FELADATOKHOZ

3.1. A stratégiához és a településrendezési eszközök készítéséhez szükséges társadalmi, gazdasági és környezeti adatok meghatározása

A stratégiához és a településrendezési eszközök készítéséhez szükséges társadalmi, gazdasági és környezeti részletes adatok az Füzesabony Város Településfejlesztési Konceptiója és Integrált Területfejlesztési Stratégiája 2014-2020 helyzetfeltáró munkarészeiben találhatóak. A koncepciót is megalapozó helyzetfeltáró munkarész elkészítése során alapvetően a TEIR ITS tervezését támogató alkalmazás, illetve a KSH népszámlálási censusok adatai kerültek felhasználásra, kiegészítve egyéb országos statisztikai, illetve az önkormányzattól kapott adatokkal.

Társadalom

Füzesabony demográfiai tekintetben erodálódó, azaz a természetes fogyás (2013-ban -5,2 ezrelék) és elvándorlás (a vándorlási egyenleg 2013-ban -8 ezrelék) jellemzi. A korcsoportok szerinti összetételt vizsgálva is látható, hogy a népesség legnagyobb részét a munkaképes, aktív korú lakosság képezi (62,8%), azonban az időskorúak aránya (23,1%) jelentős mértékben meghaladja a 0-14 évesek arányát (14,1%), ennek következtében egy igen jelentős elöregedés figyelhető meg.

Füzesabonyban a nemzetiségi összetételt tekintve, a KSH 2011-es népszámlálási adatai alapján a legnagyobb számban cigány (romani, beás) nemzetiségű népesség él, de jelen vannak a településen román, német, ukrán, szlovák, szlovén, lengyel és ruszin nemzetiségűek is. A magát cigánynak valló (romani, beás) etnikai kisebbséghez tartozó népesség arányát vizsgálva 2001-hez képest növekedés mutatkozik, 2011-re arányuk a duplájára nőtt.

Füzesabonyban a vasúthálózat kiépülése duplikált intézményrendszer kialakulásához vezetett, így jelenleg bölcsődéből, óvodából és általános iskolából is kettő-kettő működik a vasút által kettészelt településen.

2013-ban a működő bölcsődei férőhelyek száma 56 db, az óvodai férőhelyeké pedig 280 db. Az elöregedő társadalom jelei, illetve a korszerkezet eltolódása már az alapfokú oktatási-nevelési intézmények és a településen található középiskola kapacitáskihasználtságán is mutatkozik. A Füzesabonyi Hétszínvirág Óvoda férőhelyeinek száma 115, 2014-ben 109 gyermek jár ide, mely 94,8%-os kihasználtságot jelent. A Hétszínvirág Bölcsőde férőhelyek száma 28, 2014-ben, 20 gyermekkel a kapacitás kihasználtsága 71,4%. A Pöttömke Óvoda férőhelyeinek száma 165, 2014-ben 128 gyermek jár ide, mely 77,6%-os kihasználtságot jelent. A bölcsődei férőhelyük száma 28, 2014-ben, 21 gyermekkel a kapacitás kihasználtsága 75%. (Dormándi Tagóvodájuk 50 férőhelyes, 2014-ben 36 gyermek járt oda.). 2013-ban az általános iskolai tanulók száma 639 fő, a létszám tekintetében sajnos az évek múlásával 2007-től csökkenő tendencia figyelhető meg, a 2013-ashoz hasonlóan alacsony létszám az elmúlt 13 évben nem volt tapasztalható. Ezt alátámasztja az a tény is, hogy egyik általános iskola kapacitás kihasználtsága sem éri el a 65%-ot. A nappali tagozatos középiskolai tanulók

Füzesabony Város Településfejlesztési Konceptiója

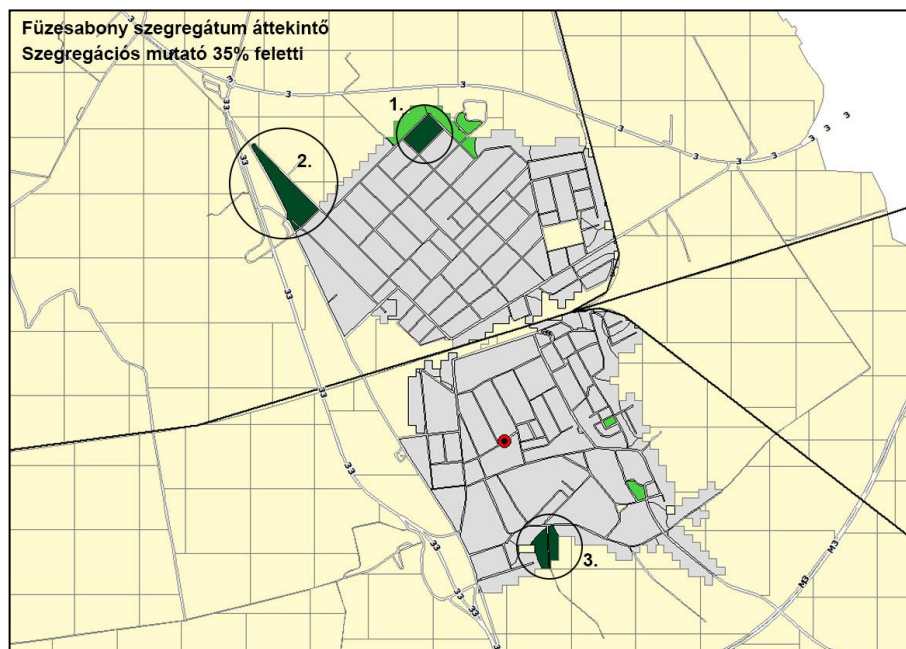
száma 2013-ban 246 fő, a középiskolai férőhely száma azonban 435 db, ennek függvényében látható, hogy a középiskola kapacitás kihasználtsága is csupán 56,5%-os.

Bár a város iskolázottsági szintje jónak mondható – hiszen a legfeljebb 8 általános iskolai végzettség tekintetében ez a szint közel azonos Magyarországgal, az érettségivel illetve az érettségi nélküli középfokú végzettségűek tekintetében meghaladja az országos átlagot – a rendelkezésre álló munkaerő képzettségi szintjének és jövedelmi elvárásainak megfelelő munkahely csekély számban áll rendelkezésre a településen. Az aktív korúakon belül a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők arányát vizsgálva egy kedvező tendencia figyelhető meg, 2001 és 2011 közötti időszakban csökkent ugyanis azok aránya, akik munkaképes korúak, azonban csak 8 általános iskolát végeztek (a 2001. évi 26,6% 2011-re 16,3%-ra csökkent). A felsőfokú végzettséggel rendelkezőket tekintve - a 25 éves és idősebb népesség arányában 2001 és 2011 között - ugyancsak pozitív tendencia mutatkozik. A város esetében a 2001. évi 8,1% 10 év alatt 12,9%-ra emelkedett.

A településen három olyan terület található, mely szegregációval érintett (3.1. ábra). 1. szegregátum: Szentkorona út - Tüzér út - Orgona út - Kölcsey F. u.; 2. szegregátum: 33807. sz. út - Kerecsendi út - 33101.sz. út; a 3. szegregátum pedig a Szent Imre utca mindkét oldala.

3.1. ábra:

Füzesabony szegregátumai – Szegregációs mutató 35% feletti

Forrás: KSH, 2011. évi Népszámlálás

Ezen a területeken az alacsony társadalmi státuszú családok koncentráltan élnek együtt. Az itt élők alacsony iskolai végzettséggel rendelkeznek, egyes szegregátumokban a felsőfokú végzettségűek

Projekt azonosító: ÉMOP-6.2.1/K-13-2014-0002

„Észak-Magyarországi Operatív Program – Fenntartható településfejlesztés a kis- és középvárosokban – Integrált Településfejlesztési Stratégiák kidolgozása”

Európai Unió

Füzesabony Város Településfejlesztési Konceptiója

aránya 0%, rendszeres munkajövedelemmel pedig nem rendelkeznek, a társadalmi, gazdasági problémák főként itt koncentrálnak.

A települési identitást erősítő tényezők közül a vallás, a sport, a helyi rendezvények, a kultúra, és nem utolsósorban a civil szervezetek szerepe jelentős.

A népesség vallás és felekezet szerinti adatai azonban azt mutatják a 2001-es és 2011-es népszámlálások alkalmával, hogy az országos trendekhez hasonlóan Füzesabonyban csökkent a vallási közösséghez, felekezethez tartozó népesség száma és népességben belüli aránya. Míg 2001-ben még a lakónépesség mintegy 75%-a, addig 2011-ben már csak 53%-a volt a magukat vallási felekezethez tartozónak vallók száma.

Füzesabonyban a sport igen nagy jelentőséggel bír, közösségszervező és közösségformáló szerepe a településen és térségében kiemelkedő. A sport-, szabadidős és kulturális terek állapota és kapacitása azonban nem megfelelő, az épületek felújítása, bővítésre szorulnak.

Fontos, hogy egy település gazdag rendezvénykínálatot biztosítson az ott lakók számára. Jelenleg a hagyományosnak mondható városi rendezvények mellett már vannak új kezdeményezések is a városban (pl. Kocsonyafesztivál). A települési identitást erősíti, hogy a rendezvények szervezésében és lebonyolításában egyes helyi civil szervezetek is részt vesznek, a jövőben azonban a civilek közéletbe történő bevonására nagyobb hangsúlyt kell fektetni. Füzesabonyban jelenleg 47 civil szervezet működik (16 alapítvány és 31 egyéb társadalmi szervezet). A civil szervezetek működési körét elemezve megállapítható, hogy azok igen változatosak, széles spektrumot fognak át települési szinten, jelentős részük azonban a sport, az oktatás, a kultúra, a szociális szolgáltatások, területén tevékenykedik.

Füzesabonyban nincsen külföldi testvértelepülése. A települési identitás fejlesztése érdekében a testvérvárosi kapcsolatok kialakítása és ápolása - akár több ország területéről is - a jövőben fontos feladat.

A nemrégiben felújított Egészségügyi Központ megfelelő infrastruktúrával rendelkező, jól szervezett és jól működő, térségi szerepkört betöltő egészségügyi ellátást biztosít. A város négy felnőtt és két gyermek-háziorvosi körzete az igényeknek megfelelő. Az egy házi- és házi gyermekorvosra jutó lakosok száma a városban 2013-as adatokat vizsgálva 1541,4 fő, ez a létszám az országoséval közel azonos.

A Szociális Központ segítségével az alábbi szolgáltatások érhetőek el a településen: házi segítségnyújtás, szociális étkeztetés, idősek klubja (nappali ellátási forma). Az idősek nappali intézményének kapacitás kihasználtsága a településen 2004 és 2007 között kisebb mértékben, de fokozatosan csökkent (975 ezrelékről 850 ezrelékre). Majd 2008-tól egy erőteljes csökkenés mutatkozik, a kapacitás kihasználtság 300 ezrelékre visszaesett, és ez a tendencia 2010-ig tartott. 2011-től ugrásszerűen ismét megnőtt, s az elmúlt éveket vizsgálva a legmagasabb kapacitás kihasználtság mutatkozott, 1 050 ezrelék. Jelenleg nem található a városban bentlakásos idősek otthona.

Projekt azonosító: ÉMOP-6.2.1/K-13-2014-0002

„Észak-Magyarországi Operatív Program – Fenntartható településfejlesztés a kis- és középvárosokban – Integrált Településfejlesztési Stratégiák kidolgozása”

Európai Unió

Füzesabony Város Településfejlesztési Konceptiója

A megyének az egyetlen pszichiátriai és szenvedélybetegeket ellátó bentlakásos intézménye a Füzesabonyi Pszichiátriai és Szendélybetegek Otthona. Az ellátottak kizárólag a megye területéről kerülnek felvételre az otthonba. Az otthonban 350 lakó él, melyből 285 fő pszichiátriai és 65 fő szenvedélybeteg.

Füzesabonyban sem mozi, sem színház nem található.

A Füzesabonyi Könyvtár helyi önkormányzati intézmény, mely könyvtári, közművelődési feladatokat lát el. A helyi közösségi élet szervezésében pedig a Községi Ház kiemelkedő jelentőségű. A Polgármesteri Hivatal szomszédságában található épület számos városi rendezvény (Magyar Kultúra Napja; Városi Nőnap; Költészet Napja; Pedagógusnap; Jó tanuló, jó sportoló díjak átadása; Államalapítás Ünnepe; Zenei Világnap; Idősek Világnapja; Október 23-i Ünnepségek; Városi Karácsony) színhelye. Olyan új rendezvények, mint a 2015-ben először megrendezett Kocsonyafesztivál előkészítésben és lebonyolításában a Községi Háznak ugyancsak fontos szerep jut.

Gazdaság

Füzesabony közlekedés-földrajzi elhelyezkedése jelentős gazdasági tényezőnek minősül a település életében: elsősorban az M3-as autópálya és a 80-as számú vasútvonal révén a város fontos csomópontja Magyarország közlekedési hálózatának.

2013-ban a 958 db regisztrált füzesabonyi vállalkozás közül alig 400 db volt működő vállalkozásnak tekinthető, azaz a vállalkozások több mint fele nem realizált árbevételt és nem foglalkoztatott munkaeót. Tovább árnyalja a vállalkozási kedvről kialakított pozitív képet, hogy a működő vállalkozások közel 2/3-át kitevő egyéni vállalkozások fele számára kiegészítő jövedelemforrásként szolgál a vállalkozási tevékenység.

A regisztrált vállalkozások nem egészen harmada tevékenykedik a primer szektorban. A növénytermesztéssel foglalkozó vállalkozások fő profilja a szántóföldi növénytermesztés, az állattenyésztés területén a szarvasmarha-, illetve sertésenyésztés dominál, azonban kertészeti ágazat nem rendelkezik jelentősebb hagyományokkal, így a település természeti adottságai nem kerülnek teljes mértékben kihasználásra, azaz lehetőség mutatkozik a mezőgazdasági tevékenységek diverzifikálására és a mezőgazdaságban foglalkoztatottak számának növelésére.

A szekunder szektorban tevékenykedő vállalkozások arányát (12%) jelentősen meghaladja azok gazdasági teljesítménye, amely alapján az ipar a település húzóágazatának tekinthető mind a foglalkoztatás, mind a jövedelemtermelés szempontjából. Az önkormányzat a helyi gazdaság fejlesztésének érdekében tervezett lépései révén elsősorban ezen szektor újabb szereplőinek betelepülését kívánja ösztönözni.

A vállalkozások számát tekintve a legnagyobb részarányt (57,33%) a terciér szektor képviselői képezik, akik tevékenységük révén a lakosság és a gazdaság szereplői számára széles spektrumot felölelő szolgáltatási kört biztosítanak, ugyanakkor – a primer szektorhoz hasonlóan – bizonyos

Füzesabony Város Településfejlesztési Konceptiója

gazdasági tevékenységek hiánya vagy alulreprezentáltsága (például: idegenforgalom) további gazdaságfejlesztési lehetőségeket rejt magában.

A működő vállalkozások több mint 90%-a 1-9 főt foglalkoztató mikrovállalkozás – ezen vállalkozási körbe tartoznak az egyéni vállalkozások, valamint azon társas vállalkozások, amelyek tőkeellátottsága elégtelen, a jegyzett tőke a jogszabályban meghatározott mértékét érdemben nem (vagy csak alig) haladja meg.

A foglalkoztatási és jövedelemtermelési szempontból jelentősnek mondható működő vállalkozások aránya alacsony, ezért jelenlétük és tevékenységük kiemelkedő fontosságú a település gazdaságának életében.

A helyi vállalkozások közötti vertikális és/vagy horizontális együttműködésekről, gazdasági partnerkapcsolatokról nincs információ, továbbá Füzesabonyban nem működik olyan önkormányzati vagy gazdasági szervezet, amelynek tevékenysége arra irányulna, hogy a helyi gazdaság szereplőit a működésükhöz, illetve fejlesztésükhöz szükséges információkkal lássa el, emellett pedig a helyi adottságokat feltérképezve és azok fejlesztésére javaslatot téve ösztönözze a település foglalkoztatási és jövedelmi viszonyainak javítását eredményező befektetéseket. A vállalkozások mindennapi tevékenységét támogató igazgatási és adminisztratív szolgáltatások jelentős része helyben elérhető.

A helyi építési szabályzat szabályozási tervében kijelölt gazdasági területek jelentős része működő vállalkozások révén használatban van, azonban ezek kihasználtsága közepes vagy alacsony. Az önkormányzat a telephelykínálat bővítése érdekében további ipari terület(ek)et kíván kialakítani.

Az önkormányzat által eddig alkalmazott gazdaságfejlesztési eszközök köre szűk, mérhető hatással nem bírnak, amely vélhetően az önkormányzat és a vállalkozások közötti párbeszéd és együttműködés hiányának tudható be.

A város állandó lakosságának 70%-a munkavállaló korú, amely megfelel az országos átlagnak, ugyanakkor a nyilvántartott álláskereső aránya átlagosan 0,5%-kal alacsonyabb, mint az országos adat, és közel 2%-kal kedvezőbb, mint a Heves megyei érték.

A munkahellyel rendelkező füzesabonyi lakosok 1/3-a más településen vállal munkát – ezen munkavállalók jellemzően a Füzesabonyban képzettségüknek megfelelő munkát nem találó felsőfokú végzettséggel rendelkezők, illetve azon középfokú végzettséggel rendelkező lakosok, akik helyben nem találnak a jövedelmi elvárásaiknak megfelelő munkalehetőséget, amit igazolni látszik az a tény, hogy a Füzesabonyban működő vállalkozások jelentős számban foglalkoztatnak a szomszédos településekről ingázó munkavállalókat.

A nyilvántartott álláskeresők között a 2000-es évek elejétől a legfeljebb 8 általános iskolát végzett álláskereső aránya a legmagasabb (37% és 44% körüli sávban mozog), de jelentős a 25 év alatti álláskereső (17-18%) és a 45 év feletti álláskereső (30%) aránya is, azaz a települést jellemző 5-6%-

Füzesabony Város Településfejlesztési Konceptiója

os munkanélküliséget tekintve megállapítható, hogy a hivatkozott csoportok elhelyezkedési lehetőségei a legrosszabbak.

A nyilvántartott álláskeresőik közül minden második átlagosan 180 napnál hosszabb ideig szerepel a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat nyilvántartásában, több mint 10%-a pedig legalább egy éve nem tud elhelyezkedni. Utóbbi csoportba elsősorban a legfeljebb általános iskola 8. osztályt végzettek tartoznak, akik jellemzően Füzesabony szegregációval érintett vagy veszélyeztetett településrészein [Szentkorona út - Tüzér út - Orgona út - Kölcsey Ferenc utca / 33807. számú út - Kerecsendi út - 33101. számú út / Szent Imre utca] élnek.

Az alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportok számára csupán az önkormányzat által szervezett közfoglalkoztatási programok biztosítanak jövedelemszerzési lehetőséget, azonban az érintett személyek hosszú távú munkaerő-piaci integrációja nem megoldott.

Önkormányzati gazdálkodás

Az önkormányzat bevételei szinte teljes egészében a kötelezően ellátandó közfeladatokhoz kapcsolódó költségvetési bevételekből származnak, a helyi adóbevételek közül pedig egyedül az iparűzési adó emelhető ki.

A költségvetés kiadási oldalát a működési költségek – elsősorban a személyi jellegű költségek, illetve a dologi kiadások – határozzák meg, a felhalmozási célú kiadások aránya csekély, amelyek az intézményi beruházások kiadásaiból, a felújítások költségeiből, kötvény tőke- és kamattörlesztésből adódtak. Az önkormányzat nem rendelkezik hitelállománnyal, korábban kibocsátott kötvényét az állami adósságrendeztés keretében konszolidálták, így pénz-, illetve hitelintézet felé fennálló tartozása nincs [a konszolidáció kapcsán a kötvényből az önkormányzatnál hagyott összeg 340 millió forint].

Az önkormányzat befektetett eszközei közül a legjelentősebbnek minősülő tárgyi eszközök több mint 90%-át a törzsvagytonba tartozó forgalomképtelen vagy korlátozottan forgalomképes ingatlanok képezik, forgalomképes ingatlanok jelentős része önkormányzati bérakás vagy beépítetlen terület, amelyek fejlesztési forrás képzésének céljával történő értékesítését nehezítheti az a 300-350 db magántulajdonban lévő ingatlan, amelyet a kedvezőtlen demográfiai trendekkel [lásd: elvándorlás] összefüggésben kívánnak tulajdonosaik eladni.

Bár a munkahelyteremtés és a foglalkoztatás elősegítése kiemelt célként került megjelölésre a település 2011-2014. időszakra vonatkozó gazdasági programjában, a füzesabonyi lakosok alkalmazásához kapcsolódó foglalkoztatás-ösztönző támogatási forma, illetve a közfoglalkoztatási programok adta lehetőségeken kívül az önkormányzat nem élt egyéb eszközökkel.

Környezetvédelem, energiagazdálkodás, településüzemeltetés

A környezetvédelmi szempontok figyelembe vétele is kiemelkedő fontosságú a településfejlesztési munka során. Füzesabony környezeti állapota alapvetően kedvező, néhány, a jövőben felszámolható környezeti konfliktussal.

Füzesabony Város Településfejlesztési Konceptiója

A település talajtípusai megfelelő feltételeket kínálnak a mezőgazdasági termelés számára, a talajkárosító tényezők minimális szintre csökkentése környezetvédelmi, és a mezőgazdasági termelő tevékenységgel összefüggő gazdaságfejlesztési szempontból egyaránt fontos.

A felszín alatti víz szempontjából Füzesabony fokozottan érzékeny, valamint a kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőség védelmi területen lévő település. Ezek alapján a felszíni és felszín alatti vizek védelme folyamatosan biztosítandó.

A lakosságot érő környezeti terhelések közül elsősorban a közúti és vasúti közlekedés levegő- és zajszennyező hatása említhető meg. A probléma az M3 autópálya nyomvonalának viszonylagos távolsága miatt nem jelentős, odafigyelést igényel ugyanakkor a településen a központi fekvésű vasútállomás és az ehhez kapcsolódó vasúti közlekedés okozta zajterhelés.

A fennálló környezetvédelmi konfliktusok között megemlítendő továbbá - a levegő állapotával összefüggésben - a Füzesabony-Pusztaszikszó Sertéstelep szaghatása. Nem maga az állattartó tevékenység okozza a fennálló problémát, hanem a szükséges védőtávolság hiánya, a szélirány figyelmen kívül hagyása. A probléma orvoslása érdekében mindenképpen figyelemmel kell lenni az erre vonatkozó előírásokra, és a lakossági elvárásokra is.

Sugárzásvédelmi szempontból az országos sugárzásfigyelő rendszer Füzesabonyhoz legközelebbi mérőállomásán (Jászapátiban) mért érték jóval határérték alatti, vagyis a háttérsugárzás természetes és semmiféle veszélyt nem jelent.

A hulladék gyűjtése és elszállítása Füzesabonyban a vonatkozó jogszabályok figyelembe vételével közszolgáltatás keretében jól működik. A szolgáltatás kiegészül a zöldhulladék szervezett összegyűjtésével és 2015-től a kötelező szelektív hulladékgyűjtéssel és -szállítással is. A hulladékkezeléssel kapcsolatos megoldásra váró problémák a lakosság környezetvédelmi ismeretterjesztése és környezettudatosságának fokozása és a veszélyes hulladékok begyűjtését és jogszerű ártalmatlanító helyre szállítását végző szervezet létrehozása.

Füzesabony Város Önkormányzatának energiagazdálkodása korábban jellemzően fosszilis energiahordozókra épült, az utóbbi néhány évben azonban számos fejlesztés történt e területen (pl. panelprogram, hőszivattyús fűtési rendszer és napelemes rendszerek kiépítése egyes önkormányzati intézményekben). A helyi önkormányzat nem rendelkezik az energiahatékonyság és a megújuló energiaforrások részarányának fokozását célul megfogalmazó koncepcióval, vagy egyéb fejlesztési dokumentummal.

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (Mötv.) 13. § (1) a településüzemeltetési feladatokat a helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatok közé sorolja. A hivatkozott jogszabályhely 2. pontja

Projekt azonosító: ÉMOP-6.2.1/K-13-2014-0002

„Észak-Magyarországi Operatív Program – Fenntartható településfejlesztés a kis- és középvárosokban – Integrált Településfejlesztési Stratégiák kidolgozása”

Európai Unió

értelmében településüzemeltetési feladatnak minősül a köztemetők kialakítása és fenntartása, a közvilágításról való gondoskodás, kéményseprő-ipari szolgáltatás biztosítása, a helyi közutak és tartozékainak kialakítása és fenntartása, közparkok és egyéb közterületek kialakítása és fenntartása, gépjárművek parkolásának biztosítása. Ezek mellett a hulladékgazdálkodás és a távhőszolgáltatás is önkormányzati, a település üzemeltetésével összefüggő közfeladat, és a víziközmű-szolgáltatás is annak minősül abban az esetben, ha a *víziközmű-szolgáltatásról szóló 2011. évi CCIX. törvény (Vksztv.)* rendelkezései szerint a helyi önkormányzat az ellátásért felelős.

Településüzemeltetés területén Füzesabony alapvetően kedvező helyzetben van, a településüzemeltetési szolgáltatások jelentős részét a Füzesabonyi Városüzemeltetési Kft. látja el. A közműszolgáltatók ügyfélszolgálati irodát tartanak fent a városban, ami Füzesabony járásszékhely funkcióját erősíti.

A gépjárművek parkolásának biztosítása esetében meg kell említeni, hogy a városban térítésmentesen lehet parkolni, a rendelkezésre álló parkolóhelyek száma azonban jelenleg kevés. A parkolási lehetőségek bővítése, elsősorban a közintézmények és szolgáltató egységek környezetében az önkormányzat számára kiemelt feladat.

A hulladék gyűjtése és elszállítása Füzesabonyban a vonatkozó jogszabályok figyelembe vételével közszolgáltatás keretében jól működik. A hulladékkezeléssel kapcsolatos megoldásra váró problémák a lakosság környezetvédelmi ismeretterjesztése és környezettudatosságának fokozása, valamint a veszélyes hulladékok begyűjtését és jogszerű ártalmatlanító helyre szállítását végző szervezet létrehozása.

3.2. A meghatározott területigényes elemek alapján, javaslat a műszaki infrastruktúra fő elemeinek térbeli rendjére és a terület-felhasználásra irányuló településszerkezeti változtatásokra

A település városközpontja – ami a vasútvonal által kettészelt település déli felének részét képezi – jelen formájában nem felel meg a modern városi és járásközponti szerepkör követelményeinek. A mai városközpont vonalas szerkezetű, a Rákóczi út két oldalán hízódik, és fontos vizuális eleme az utcát lezáró vasútállomás épülete. A város vasúti csomópont jellegéből adódóan a vasútállomás épülete a településszerkezetben több mint egy egyszerű vasúti épület, amit fekvése, műemléki jellege és egyéb hasznosítása (kiállítóhely) tovább erősít. Az épület előtt húzódó Rákóczi Ferenc út széles területeivel, illetve meghatározó közfunkciókat is ellátó épületeivel alkalmas lenne egy hosszanti jellegű, impozáns központi tér kialakítására, ahol a járművek mellett a gyalogosok is megfelelő minőségű területet kapnának, nemcsak az áthaladásra, hanem akár időtöltésre, rekreációs célokra is.

Füzesabony Város Településfejlesztési Konceptiója

A településen a zöldfelületi rendszerek elemei gondozottak, azonban a nagyobb beruházási igényű rekonstrukció sok helyen várat magára. Egy komplex városképi zöldfelületi programra lenne szükség, melynek útmutatásai alapján több ütemben végrehajtható lenne a fautánpótlás, az utcabútorok pótlásának kivitelezése, a légvezetékek vizuális rombolásának megszüntetése, a csapadék-elvezető árkok egységesítése, az egyes zöldfelületek a mai kor igényeinek megfelelő újjászervezése, illetve az új zöldfelületek kialakítása.

Barnamezős területek csak kis mértékben találhatók a településen, minőségben fejlesztendő területek a vasút környezetében lévő területrészek.

Az épületek döntő többsége elsősorban lakófunkcióval rendelkezik, kisebb részben a településközpontban közösségi, a perem-területeken vállalkozási célokat szolgálnak. A város lakossága az elmúlt időszakban csökkenő tendenciát mutatott, így a tartalék lakóterületek és gazdasági célra felhasználható beépíthető területek kihasználatlanok, vannak még tartalékok a fejlesztésre, de a kijelölt területek nincsenek előkészítve a beruházások fogadására.

A legfontosabb fejlesztési célok a közlekedés területén a nyugati irányú forgalmi kapcsolatok egyszerűsítése, finomítása, a csomópontok korszerűsítése; a keleti irányban a központi városrész keleti, észak-keleti útkapcsolatának kiépítése; a kerékpárút hálózat kiépítése, illetve az utak burkolati minőségének javítása.

Füzesabony városban a szennyvízcsatorna hálózat 1998-ban épült ki, 2013-ban 40 km hosszúságú volt, amely minden ingatlantulajdonos számára elérhető. A rácsatlakozások száma 990 db, ami a lakásállomány 32,9%-a. A település saját szennyvíztisztító teleppel rendelkezik, melyet 1998-ban helyeztek üzembe. Sürgető feladattá vált a szennyvíztisztító telep kapacitásának bővítése, ugyanis ez a szennyvíztelep fogadja Dormánd és Besenőtelek szennyvizét is.

A település nem rendelkezik kiépített belvízelvezető hálózattal, a meglévő vízelvezető árkok 95%-ban földmedrűek és feliszapolódtak. Helyi vízkár kialakulását kiváltó jelenségek esetében döntő jelentőségű az adott területre jutó csapadékvíz megoszlása, mennyisége, intenzitása. A vízkár hatását befolyásolja a belvízelvezető rendszer kiépítettsége, műszaki állapota.

Helyi vízkár kialakulását csökkentő tényezők lehetnek:

- befogadó vízfolyások, belvízelvezető csatornák meder rendezése;
- belterületi vízelvezető rendszer kiépítése, belterületi bel,- és csapadékvíz-elvezető terv elkészítése;
- vízelvezető képesség biztosítása, rendszeres karbantartás;
- külvizek kizárása a belterületről, belterületi befogadók tehermentesítése;
- felszíni erózió csökkentése;
- belterületi zöldfelületek növelése;
- szennyvízcsatorna hálózat, zárt szennyvízgyűjtők kiépítése.

Projekt azonosító: ÉMOP-6.2.1/K-13-2014-0002

„Észak-Magyarországi Operatív Program – Fenntartható településfejlesztés a kis- és középvárosokban – Integrált Településfejlesztési Stratégiák kidolgozása”

Európai Unió

Füzesabony Város Településfejlesztési Konceptiója

Füzesabony energiaellátását a Kiskörén, Mezőkövesden és Füzesabonyban levő 120/22KV-os transzformátorállomás biztosítja, a középvezettségű elosztás légvezetéken, kizárólag 22V-on történik, a települést 58 db 22/0,4 kV-os transzformátor látja el villamos energiával. A meglévő transzformátor állomások leterheltségei és bővíthetőségei eltérőek. Kisebbségi fejlesztéseket az állomás jelenlegi állapotukban is elviselnek, transzformátor cserével további bővítések hajthatóak végre, nagyobb igények kielégítésére viszont újabb transzformátor állomást kell telepíteni.

A fel nem újított önkormányzati intézmények többségében a világítótestek elavultak, üzemeltetésük nem gazdaságos, javasolt azokat lecserélni energiatakarékos izzóval ellátott elektronikus előtű egyedi kompenzálású lámpatestekre. Javasolt ezen kívül az elektromos hálózat felújítása is.

Különös figyelmet kell fordítani a különböző intézmények térvilágításának gazdaságos működésére, tehát javasolt ezek alacsonykapcsolóval történő működtetése, de kézi lekapcsolásra való lehetőséggel, ezen kívül szem előtt kell tartani az esetleges fényszennyezés elkerülését.

3.3. Az örökségi értékek és a védettség bemutatása, javaslatok az örökség védelmére és az örökségi érték alapú, fenntartható fejlesztésére

Füzesabonyban a helyi, egyedi arculatot biztosító épületek között igen kevés országos védelem alatt álló műemléket találunk, amelyek száma az utóbbi években nem is emelkedett.

A település országosan védett műemlékei (3.1. táblázat) a Forster Gyula Nemzeti Örökségvédelmi és Vagyongazdálkodási Központ által kezelt Örökségvédelmi Nyilvántartás alapján az Országos Építésügyi Nyilvántartásban szerepelnek. A település országosan védett műemlékei közül kettő egyházi épület, a harmadik pedig a település szerkezetét nagymértékben meghatározó Vasútállomás épülete.

3.1. táblázat:

Országosan védett műemlékek Füzesabonyban

Kategória*	Törzsszám	A műemléképület neve	Címe (utca, házszám)	Helyrajzi szám
MII	10170	Vasútállomás épülete	Füzesabony, Baross Gábor utca 1.	1377/2
MII	2172	Szent János Római Katolikus Templom	Füzesabony, Szent János tér 1.	1853
MIII	1853	Szent Vendel-kápolna	Pusztaszikszó	0336/1

*Az 1998. január 1-je előtt műemlékké nyilvánított ingatlanok I. és II. kategóriába sorolását az örökségvédelmi bírságról szóló 191/2001. (X. 18.) Korm. rendelet melléklete tartalmazza, az e körbe tartozó, de a mellékletben nem szereplő műemlékek a III. kategóriába tartoznak.

Forrás: Füzesabony Településszerkezeti terv

A Vasútállomás hossz tengelyre fűzött, két földszintes, nyeregtetős épületrésszel összefogott három szélesebb, egyemeletes, kontyolt nyeregtetős keresztszárnyból áll, a középső szárny fölött timpanon. A Római katolikus templom szabadon álló, keletelt barokk templom klasszicista oldalhajókkal.

Projekt azonosító: ÉMOP-6.2.1/K-13-2014-0002

„Észak-Magyarországi Operatív Program – Fenntartható településfejlesztés a kis- és középvárosokban – Integrált Településfejlesztési Stratégiák kidolgozása”

Európai Unió

Füzesabony Város Településfejlesztési Konceptiója

Építette Giovanni Battista Carlone 1732-1735 között. A Szent Vendel-kápolna egyhajós, keletelt, íves szentélyzáródású kápolna, a falazatban másodlagosan beépített román kőfaragványok.

A három, országosan védett műemlék mellett a Településszerkezeti Tervben további öt helyi védelem alatt álló épület (3.2. táblázat) szerepel, melyeket a csaknem 30 éve elfogadott az 1/1988 számú rendelet nyilvánított védetté. A helyi védelem alatt álló épületeket a Füzesabony Város Önkormányzatának a Füzesabony Város Helyi Építési Szabályzatának megállapításáról szóló 30/2008. (XI. 26.) számú rendelet módosításáról szóló 34/2009. (IX. 02.) önkormányzati rendelete is tartalmazza. A helyi védelem alatt álló épületek állapota azonban a helyi védettség ellenére meglehetősen leromlott, illetve egyes esetekben műemlékvédelmi szempontokat figyelmen kívül hagyva átalakított. A műemlékek településképpbe való beilleszkedésének megtartása, állapotuk és a szomszédságukban elhelyezkedő épületek állapotának karbantartása ugyanakkor fontos a város fejlődése szempontjából, ezért erre a jövőben az önkormányzatnak több figyelmet kell fordítania, különös tekintettel a kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény, és az építészeti örökség helyi védelmének szakmai szabályairól szóló 6/1999. (VIII. 13.) FVM rendelet előírásaira.

3.2. táblázat:

Helyi védelem alatt álló épületek Füzesabonyban

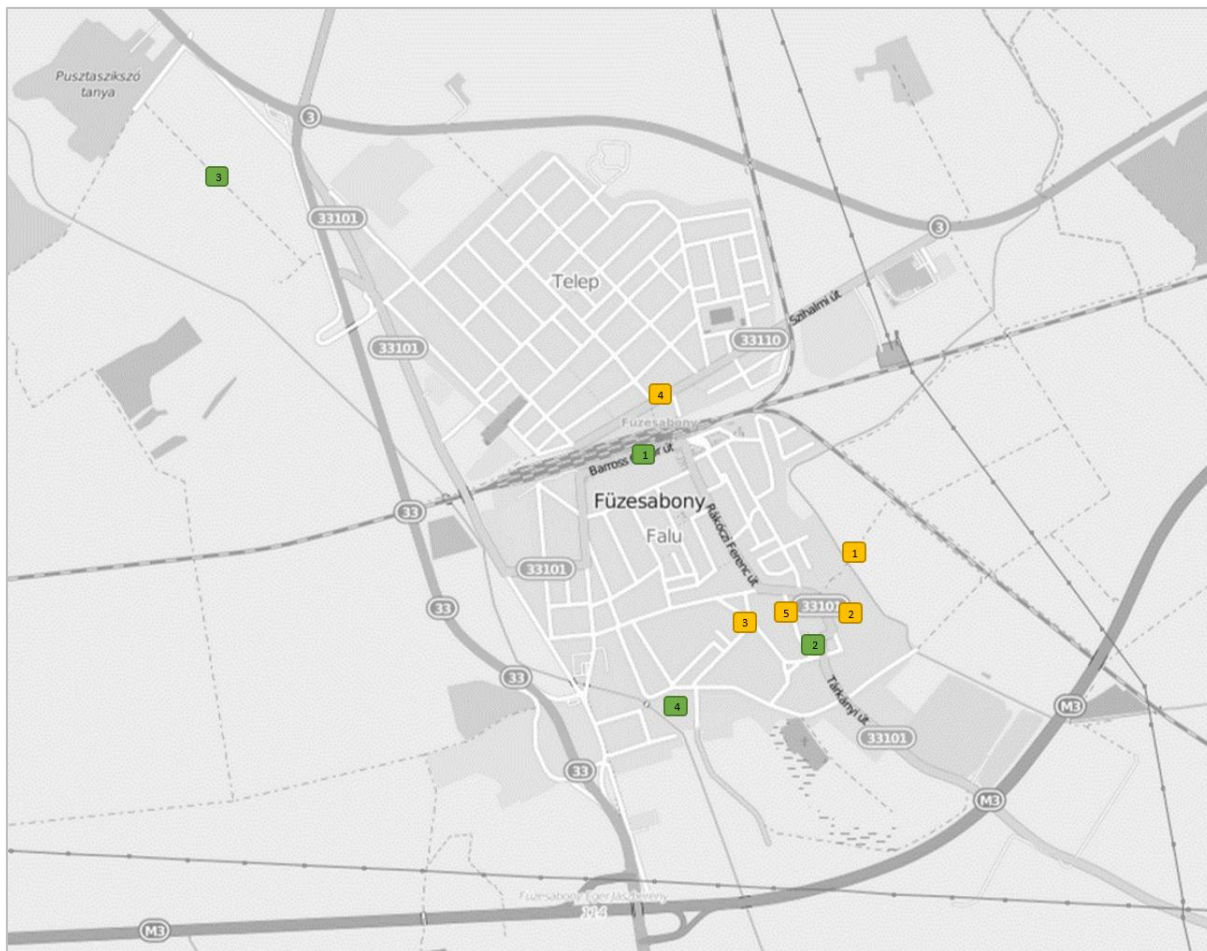
A helyi védelem alatt álló épület neve, rendeltetése	Címe (utca, házszám)	Helyrajzi szám
Püspöki vízimalom	Füzesabony külterület, Eger-patak mentén	1535/2
„Múzeum” épülete	Füzesabony, Mátyás Király út 27.	1522
Tisztartói lak	Füzesabony, Zrínyi utca 32.	2730
Tornyes iskola	Füzesabony, Szihalmi utca 34.	1226/1
Lakóház	Füzesabony, Templom utca 16.	1950

Forrás: Füzesabony Településszerkezeti terv

A Településszerkezeti Terv alapján a helyi védelemre érdemes épületeken és épületegyütteseken kívül a helyi értékvédelmi területek, valamint a város határában található régészeti területek, különösképpen a Füzesabony Öregdomb elnevezésű földvár is gyarapítja a helyi identitást erősítő építmények és területek körét. Ez utóbbi a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény (Tvt.) 23. § (2) alapján ráadásul *ex lege* természeti terület, ami országos jelentőségűnek minősül. Füzesabony országosan védett és helyi védelem alatt álló műemlékeinek és *ex lege* természeti területének elhelyezkedését a 3.2. ábra szemlélteti.

Füzesabony Város Településfejlesztési Konceptiója

3.2. ábra:
Országosan védett és helyi védelem alatt álló műemlékek Füzesabonyban

ORSZÁGOS VÉDETT MŰEMLÉKEK	
1	Vasútállomás épülete
2	Szent János Római Katolikus Templom
3	Szent Vendel-kápolna

HELYI OLTALOM ALATT ÁLLÓ MŰEMLÉKEK	
1	Püspöki vízimalom
2	„Múzeum” épülete
3	Tisztartói lak
4	Tornyos iskola
5	Lakóház

EX LEGE VÉDETT TERMÉSZETI TERÜLET	
4	Füzesabony Öregdomb földvár

Projekt azonosító: ÉMOP-6.2.1/K-13-2014-0002

„Észak-Magyarországi Operatív Program – Fenntartható településfejlesztés a kis- és középvárosokban – Integrált Településfejlesztési Stratégiák kidolgozása”

Füzesabony Város Településfejlesztési Konceptiója

Füzesabony Város Önkormányzatának a *Füzesabony Város Helyi Építési Szabályzatának megállapításáról szóló 30/2008. (XI. 26.) számú rendelet módosításáról szóló 34/2009. (IX. 02.) önkormányzati rendeletében* szereplő helyi védett épületek mellett az önkormányzati rendelet további 9 épület esetén, valamint három darab közterületi műalkotás, és a Pusztaszikszói magtár és műhely esetén javasolja a helyi védettség alá vételt.

Az egyedi épületvédelem mellett értékvédelmi területek is lehatárolásra kerültek. A belterületen helyi értékvédelmi területet alkot a Szent János Római Katolikus Templom védett műemléki környezetét körülvéő övezet. Helyi értékvédelmi területet alkot a Pusztaszikszó elnevezésű terület, valamint a Csörsz-árok vonala.

4. HA STRATÉGIA NEM KÉSZÜL, A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI ÉS AZOK NYOMON KÖVETÉSE

Az uniós célokkal összhangban a Belügyminisztérium támogatásával valósul meg az ÉMOP-6.2.1/K-13-2014-0002 azonosító számú, "Észak-Magyarországi Operatív Program - Fenntartható településfejlesztés a kis- és középvárosokban - Integrált Településfejlesztési Stratégiák kidolgozása" című projekt, melynek keretében **elkészül Füzesabony 2014-2020-ra vonatkozó Integrált Településfejlesztési Stratégiája is**, így jelen fejezet kidolgozása nem releváns.

ÁBRÁK ÉS TÁBLÁZATOK JEGYZÉKE

Ábrajegyzék

Ábra száma	Ábra címe	Oldalszám
2.1.	A településfejlesztési koncepció célrendszere	13
2.2.	A település térképe	23
3.1.	Füzesabony szegregátumai – Szegregációs mutató 35% feletti	26
3.2.	Országosan védett és helyi védelem alatt álló épületek Füzesabonyban	36

Táblázatjegyzék

Táblázat száma	Táblázat címe	Oldalszám
2.1.	Füzesabony Településfejlesztési Konceptiója céljainak és az EU 2020 tematikus célkitűzéseinek koherenciája	14
3.1.	Országosan védett műemlékek Füzesabonyban	34
3.2.	Helyi védelem alatt álló épületek Füzesabonyban	35